

Františkovo slovo

č.21

Papež na návštěvě v Kalábrii: Mafiáni jsou exkomunikováni

Eucharistie náš život proměňuje na dar

František: Musíme být před Otcem spíše obhájci než žalobci druhých

Papež kázal o Janu Křtiteli jakožto aktuálním vzoru křesťana

Církev: příslušnost k Božímu lidu

etrův nástupce k mladým astrofyzikům: Sdílejte nabyté znalosti

Papež František o míru pěstovaném vícero rukama

Papež na návštěvě v Kalábrii: Mafiáni jsou exkomunikováni

- Cassano allo Jonio. 1.** Návštěva papeže ve věznici Castrovillari
2. Setkání papeže s kněžími diecéze Cassano allo Jonio
3. Bohoslužba na prostranství Sibari

„Přicházím, abych se omluvil“ – plakát s tímto nápisem a papežovou fotografií doprovázel sobotní pastorační cestu do jihoitalského kraje Kalábrie. Je to narážka na slova z dopisu, kterým papež na sklonku loňského roku (28.12.2013) oznamoval věřícím této místní církve, že jim odnímá jejich oblíbeného pastýře, kterého pověřil jiným posláním. Monsignora Nunzia Galantina, biskupa diecéze Cassano allo Jonio, rozlohou jedné z nejmenších v Kalábrii, totiž jmenoval generálním sekretářem Italské biskupské konference.

Ad 1. Volba malé obce v provincii Cosenza, situované v nášlapu italské holínky, však ani tentokrát není náhodná. Po uprchlících na ostrově Lampedusa a nezaměstnaných dělnících v sardinském Cagliari papež vstupuje na půdu, která se musí vyrovnávat s organizovanou kriminalitou. V kalábrijské periférii se snoubí světlo přírodních krás a typické pohostinnosti se stínem chudoby a zločinecké instituce, zvané 'ndrangheta, podotýká místní biskup pro Vatikánský rozhlas. Pouhých dvacet dní po ohlášení papežské návštěvy se obětí mafiózních vyřizování úctů stal tříletý chlapec Còcò Campolongo, který uhořel spolu se svým dědečkem. A počátkem března tu rukou rumunského emigranta zemřel O. Lazzaro Longobardi, který se věnoval pastoraci uprchlíků. Papežova cesta však není spojena s těmito událostmi, nemá být politickým triumfalistickým pochodem, ale otcovským pohlazením, vyzdvihuje biskup Galantino.

„Špatná pověst a zločinnost ale nejsou pouhou výsadou Kalábrie, protože zlo je nadnárodní a globalizované. Nesoustřeďujeme tedy zlo z ideologických důvodů právě sem, nýbrž se jej snažíme přemáhat rozvojem výjimečných možností, které tato komunita má. Zejména musíme vytvořit podmínky proto, aby se zhodnotila energie mladých lidí, což je především výzva pro veřejnou správu.“

Soudí **mons. Nunzio Galantino**, který papeže Františka dnes v devět hodin ráno přivítal na prostranství před oblastní ženskou a mužskou věznicí v obci Castrovillari.

„Drahé sestry a bratři, první gesto mé pastorační návštěvy je setkání s vámi. Chtěl bych tak vyjádřit blízkost papeže a církve každému člověku, který se nachází ve vězení kdekoli na světě. Ježíš řekl: Byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně (Mt 25,36).“

Pozdravil Svatý otec 180 přítomných vězňů, které však důsledně oslovoval jako „přátele“. V úvodu své krátké promluvy zdůraznil, že ve vězeňství nepostačuje dodržování lidských práv a příslušných podmínek pro výkon trestu. Důležité je účinné a konkrétní opětovné začlenění do společnosti, o které se mají zasadit státní instituce, upozornil papež.

„Pokud se tento cíl zanedbá, výkon trestu se snižuje na pouhé potrestání a sociální odplatu. Bůh to s námi dělá jinak. Když nám odpustí, doprovází nás na cestě a pomáhá nám. (...) Nikdy neodsuzuje. Nikdy jenom neodpouští, nýbrž odpouští a doprovází. (...) Taková je Boží láska, které se máme připodobňovat. Společnost ji má napodobovat a jít touto cestou.“

Pravé a plné zapojení do společnosti ovšem neprobíhá jenom na lidské rovině, vstupuje do něj také setkání s Bohem, schopnost dát se vést Bohem, který nás miluje, pokračoval papež František.

„Každému z vás přeji, aby tento čas nebyl promarněný, ale byl cennou dobou, ve které budete Boha žádat o tuto milost. Tak se zlepšíte především vy sami, ale zároveň přispějete ke zlepšení celého společenství, protože všechny naše dobré i zlé skutky působí na druhé lidi a celou lidskou rodinu.“

Poslední pozdrav patřil rodinám vězňů a také zaměstnancům nápravného zařízení z Castrovillari, které bylo pojmenováno po jejich kolegyni Rosettě Siscoové. Tato pracovnice vězeňské ostrahy před čtvrtstoletím položila život při pokusu o záchranu vězenkyň při požáru turínské věznice. Papež v samém závěru vězně svěřil do ochrany Panny Marie a poprosil je o modlitbu slovy: „Také já se mýlím a musím činit pokání.“

Ze soukromé návštěvy věznice byly vyloučeny televizní kamery, což poté Františkovi umožnilo osobní hovor s každým z přítomných. Byl mezi nimi také vrah katolického kněze O. Lazzara a otec zmíněného tříletého chlapce, zavražděného při přestřelce mezi klany. Papež požehnal také dalším rodinným příslušníkům této nevinné oběti

organizovaného zločinu. „Již nikdy násilí na dětech, ať se již nikdy nestane, že bude dítě takto trpět. Stále se za něj modlím, nezoufejte“, těšil papež rodinu malého Cocó.

Program papežovy jednodenní cesty do Kalábrie pokračoval v sedmnáctistém Cassano allo Ionio, kde vznikl vůbec první regionální hospic. Nese jméno sv. Giuseppeho Moscatiho, lékaře, který zemřel na vrcholu své odborné aktivity v pouhých 46 letech, roku 1927, a byl kanonizován o šest desetiletí později papežem Janem Pavlem II. Svatý otec František pozdravil nemocné v konečném nebo pokročilém stádiu choroby. Každému z nich věnoval slova útěchy a růženec. V průběhu své návštěvy papež neváhal požádat primáře zdravotního zařízení o malý zásah – odstranění třísky z prostředníku levé ruky.

Ad 2. Z hospice odjel Svatý otec papamobilem do diecézní katedrály Narození Panny Marie. Tady jej očekávali diecézní kněží se svým biskupem. Papež odložil připravenou promluvu a dal přednost hodinovému dialogu bez naplánovaných odpovědí a otázek. Papež s nimi strávil hodinu v přátelském rozhovoru. Opět bez televizních kamer. V promluvě určené kněžím papež poukázal na to, že přijel sdílet radost z kněžské existence, a přitom zdůraznil krásu kněžského bratrství.

Papež připomněl, že „kněží nenásledují Pána osamoceně a jednotlivě, nýbrž společně a navzdory velké různosti darů a osobností. Kněžství je takto obohacováno. Není to však snadné, bezprostřední, ani automatické. Předně proto, že i my kněží - poznamenává papež - jsme ponořeni do subjektivistické kultury dneška, oné kultury, která povyšuje já až na modlu. A potom kvůli určitému pastorálnímu individualismu, který je bohužel v našich diecézích rozšířen. Na to je třeba reagovat volbou bratrství. Nemůže to být jenom věc ponechaná náhodě či příznivým okolnostem... Nikoli. Je to volba, která odpovídá skutečnosti, která nás konstituuje, daru, který jsme dostali, ale který je vždycky třeba přijmout a pěstovat, totiž kněžské společenství v Kristu kolem biskupa. Toto společenství vyžaduje, aby bylo žito hledáním konkrétních forem odpovídajících době a místní realitě, ale vždycky v apoštolské perspektivě, misionářském stylu, bratrstvím a jednoduchostí života. Když Ježíš říká: „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem“ (Jan 13,35), říká to určitě všem, ale především Dvanácti apoštolům a těm, které povolal, aby Jej následovali blíže,“ uvedl papež František v promluvě, kterou předal dvěma stům místních kněžím v písemné podobě.

Dopoledne pak završil oběd v místním semináři, na který papež František pozval chudé, nemocné a zdravotně postižené lidi, klienty diecézní charity a pacienty pobytové terapeutické komunity *Saman*. Její zakladatel Mauro Rostagno byl v roce 1988 zavražděn dosud neznámými pachateli pravděpodobně kvůli nezávislému televiznímu studiu, které v rámci komunity založil.

Z diecézního semináře se papež vozem odebral do domova pro seniory *Casa Serena*. Bývalý kapucínský klášter s kapacitou šedesátí lůžek spravuje charitativní sdružení vincentinské spirituality (*Congrega della Carità*). Také zde papež František osobně pozdravil všechny obyvatele domova a udělil jim apoštolské požehnání. Cestou do nížiny Sibari Svatý otec uctil památku zavražděného kněze O. Longobardiho ve farnosti sv. Josefa, kde sloužil.

Ad 3. Hlavním bodem odpoledního programu byla mše svatá pro poutníky z celé diecéze Cassano, kteří se do jejího dějiště, nejrozlehlejší kalábrijské planiny Sibari, dostavili ve statisícovém počtu. Původně starořecké město Sybaris na stejnojmenné řece bylo zničeno v pátém století před Kristem. Na jeho bývalém území byla odkryta rozsáhlá archeologická naleziště, ve kterých dodnes pokračuje výzkum. Původní řecká kolonie byla též kolébkou dvou dávných předchůdců papeže Františka na Petrově stolci. Narodili se tu sv. Telesfor (127-137), eremita a pozdější mučedník; a sv. Dionysius (259-269), pětadvacátý papež v dějinách katolické církve. Jsou dvěma z deseti Petrových nástupců, pocházejících ze současné Kalábrie.

Papež slavil liturgii ze slavnosti Nejsvětějšího Těla a Krve Páně, která se stejně jako u nás v Itálii překládá na neděli, a ve své homilii se věnoval dvěma jejím neoddelitelným aspektům – adoraci Ježíše v eucharistii a putování s Ním:

„Především jsme lidem, který se klaní Bohu. Klaníme se Bohu, který je láska a který v Ježíši Kristu dal sebe samého za nás, obětoval se na kříži, aby odčinil naše hříchy, mocí této lásky vstal z mrtvých a žije ve své církvi. Nemáme jiného Boha než Jeho!“

Potom papež poukázal na nejbolestnější problém Kalábrie:

„Pokud je adorování Boha nahrazeno adorováním peněz, otevírá se cesta ke hříchu, osobním zájmům a svévoli. Kdo se neklaní Bohu, začne se klanět zlu, jako ti, kdo žijí zločinem a násilím. Vaše tak krásná země nese znamení a důsledky tohoto hříchu! Je to ´ndrangheta! Adorace zla a pohrdání obecným dobrem. Toto zlo je třeba potírat a odstraňovat! Je třeba mu říci ne! Víím, že církev je velmi zapojena do výchovy svědomí a musí se snažit stále více, aby mohlo převážit dobro. Prosí nás o to naše děti, prosí nás naši mladí, kteří potřebují naději. K odpovědi na tyto požadavky nám může pomáhat víra. Ti, kteří se ve svém životě vydali touto cestou zla, jako jsou mafiáni, nejsou ve společenství s Bohem, exkomunikují se.“

Naše víra v reálnou přítomnost Ježíše Krista, pravého Boha a pravého člověka, v proměněném chlebu a vínu – pokračoval papež - je opravdová, pokud se snažíme *jít za Ním a s Ním* a uskutečňovat Jeho přikázání, tedy to, které dal učedníkům právě při Poslední večeři: „Jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte i vy“ (Jan 13,34). Lid, který se klaní Bohu v eucharistii, je lidem, který putuje v lásce.

„Dnes jsem zde jako římský biskup, abych vás utvrdil nejenom ve víře, ale také v lásce, doprovodil vás a povzbudil vás na vaší cestě s Ježíšem Láskou. Chci vyjádřit svoji podporu biskupovi, kněžím a jáhnům místní církve a také a eparchii Lungro, která má bohatou řecko-byzantskou tradici.“

Papež stejně povzbudil všechny pastýře a věřící církve v Kalábrii, jakož i občanské představitele tohoto kraje, kteří slouží obecnému dobru, a zdůraznil, že ve zdejších rodinách, farnostech, sdruženích a církevních hnutích existuje mnoho znamení naděje. Zmínil v této souvislosti projekt místní církve (Progetto Policoro), ve kterém mladí lidé vytvářejí pracovní příležitosti pro sebe a pro druhé. „Nedejte si ukrást naději,“ řekl jim papež.

„Drazí bratři a sestry, eucharistie nás společně shromáždila. Tělo Páně nás sjednocuje, činí z nás jednu rodinu, Boží lid shromážděný kolem Ježíše, Chleba života. Co jsem řekl mladým, říkám všem: budete-li se klanět Kristu a putovat ze Ním a s Ním bude vaše diecézní církev a vaše farnosti růst ve víře a v lásce, v radosti z evangelizace. Budete církví, v níž otcové, matky, kněží, řeholníci, katecheté, děti, staří i mladí putují bok po boku, podporují se, pomáhají si a mají se rádi jako bratři zejména v těžkých chvílích. Maria, eucharistická Žena, kterou ctíte v mnoha svatyních, zejména v Castrovillari, vás na této cestě víry předchází. Kéž vám neustále pomáhá, abyste zůstali sjednoceni a aby Pán také vašim svědectvím nadále dával život světu.“

Angelus

22.6.2014

Eucharistie náš život proměňuje na dar

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

V Itálii a mnoha jiných zemích připadá na tuto neděli slavnost Těla a Krve Kristovy. Často se užívá latinského jména *Corpus Domini* nebo *Corpus Christi*. Církevní společenství se shromažďuje kolem eucharistie, aby se klanělo nejcennějšímu pokladu, který Ježíš zanechal.

Janovo evangelium prezentuje promluvu o „chlebu života“, kterou měl Ježíš v Kafarnaumské synagoze, kde prohlašuje: „Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa“ (Jan 6,51). Ježíš zdůrazňuje, že na tento svět nepřišel dát něco, nýbrž Sebe samého, Svůj život jako potravu pro ty, kdo mají víru v Něho. Toto naše společenství s Pánem zavazuje nás, Jeho učedníky, k následování, k tomu, abychom ze svého života svými postoji činili chléb lámaný pro druhé, jako lámal Mistr chléb, kterým je skutečně Jeho Tělo. My však tento postoj rozdávatí života vyjadřujeme svým velkodušným jednáním vůči bližnímu.

Pokaždé když se účastníme mše svaté a živíme se Kristovým Tělem, přítomnost Ježíše a Ducha svatého v nás působí, ztvárňuje naše srdce, uděluje nám vnitřní postoje, které se projevují evangelním jednáním. Zvláště poddajnost Božímu Slovu, pak bratrství mezi námi, odvaha křesťanského svědectví, fantazie lásky, schopnost dodávat naději malomyslným a přijímat vylučované. Eucharistie tak umožňuje vyzrávání křesťanského životního stylu. Kristova láska přijatá s otevřeným srdcem nás mění, přetváří a uschopňuje milovat nikoli podle lidské míry, která je vždy limitovaná, nýbrž podle Boží míry. A jaká je tato míra? Bezmezná! Boží míra je neomezená. Obsahuje všechno, všechno! Boží lásku nelze měřit, je neomezená. Proto se stáváme schopnými mít rádi také ty, kteří nemají rádi nás. Není to snadné mít rád toho, kdo nemá rád nás ... Není to snadné! Když totiž víme, že nás nějaký člověk nemá rád, ani nám se nechce mít jej rádi. Ale to ne! Máme mít rádi i ty, kdo nás rádi nemají! Stavět se proti zlu dobrem, odpouštět, sdílet a přijímat. Díky Ježíši a Jeho Duchu se také náš život stane „chlebem lámaným“ pro naše bratry. Takový život nám umožní objevit pravou radost! Radost stávat se darem, abychom oplatili velký dar, který jsme přijali jako první, aniž bychom si jej zasloužili. Je krásné, že náš život se stává darem. V tom spočívá následování Ježíše. Chtěl bych připomenout tyto dvě věci. První: míra Boží lásky je bezmezná. Je to jasné? A náš život se Ježíšovou láskou a přijímáním eucharistie stává darem. Jako Ježíšův život. Nezapomínat na tyto dvě věci: míra Boží lásky je bezmezná. A následováním Ježíše činíme eucharistií ze svého života dar.

Ježíš, chléb věčného života, sestoupil z nebe a stal se tělem díky víře Nejsvětější Panny Marie. Po té, co Jej v sobě s nevýslovnou láskou nosila, následovala Jej věrně až ke kříži a vzkříšení. Prosme Matku Boží, aby nám pomohla znovu objevit krásu eucharistie a činit z ní střed svého života zvláště v nedělní mši a v adoraci.

František: Musíme být před Otcem spíše obhájci než žalobci druhých

Vatikán. Kdo soudí bratra, mýlí se a bude nakonec souzen stejně. Bůh je „jediný soudce“. Kdo je souzený, může vždycky spoléhat na Ježíšovu obhajobu, svého prvního obhájce, a na Ducha svatého – řekl papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Uzurpátor místa a role, která mu nepatří, a zároveň poražený, protože se stane obětí svého vlastního nedostatku milosrdenství. Takový je úděl toho, kdo soudí bratra. Papež František hned po přečtení evangelia o tříscu a trám v oku (Mt 7,1-5) vyslovil jasné rozlišení: „Člověk, který soudí – řekl – chybuje, plete se a je poražen, protože zaujal místo Boha, který je jediným soudcem. Označení „pokrytci“, které Ježíš několikrát adresuje učitelům Zákona je ve skutečnosti určeno komukoliv. Také proto, podotkl papež, že ten, kdo soudí, činí tak ihned, zatímco Bůh si na souzení bere čas.“

„Proto ten, kdo soudí, chybuje, protože zkrátka zaujímá místo, které není jeho. A nejenom chybuje, také ztrácí hlavu. Je tolik zaujat tím, co chce soudit, tolik zaujat oním člověkem, že mu ta tříska nedá spát! Říká: »Vyndám ti tu třísku« a nevidí trám, který má ve svém oku. Plete se, věří, že jeho trám je tříska druhého. Zaměňuje realitu. Je fantasta. A kdo soudí, bude poražen, skončí zle, protože si přivlastňuje místo Boží. Je pyšný, soběstačný, sází na prohru. Jakou prohru? Že bude souzen stejnou mírou, jakou soudí.“

„Jediný, kdo soudí, je Bůh, a ti, kterým k tomu Bůh dává pravomoc,“ pokračoval papež František a ukázal na Ježíšův postoj, příklad hodný následování, ve srovnání s tím, kdo bez skrupulí vynáší ukvapené soudy nad ostatními:

„Ježíš před Otcem nikdy neobviňuje! Naopak: hájí! Je prvním Zastáncem. Potom nám posílá druhého, jímž je Duch svatý. On je Obhájce, který je před Otcem, aby nás hájil před obžalobami. A kdo je žalobce? V Bibli je žalobcem nazýván démon, satan. Ježíš bude soudit, ano, na konci světa, ale mezitím se přimlouvá, obhajuje...“

„Zkrátka, ten, kdo soudí – prohlásil papež – je imitátorem vládce tohoto světa, který se vždycky plíží za lidmi, aby je před Otcem obžaloval. Kéž nám Pán daruje milost - uzavíral papež – napodobovat Ježíše, přimluvce, zastávce a obhájce nás i ostatních; a nenapodobovat toho druhého, který nás nakonec zničí“:

„Chceme-li jít Ježíšovou cestou, musíme být před Otcem spíše obhájci než žalobci druhých. Vidím-li něco nepěkného u druhého, jdu jej hájit? Nikoli! Bud' ale zticha! Jdi se modlit a obhajuj ho před Otcem, jako to činí Ježíš. Modli se za něho, ale nesud! Protože soudíš-li jej, potom učiníš-li něco nepěkného ty, budeš souzen. Pamatujme si to dobře, budeme z toho mít v životě užitek každý den, když se nám bude chtít druhé soudit nebo pomlouvat, což je forma soudu.“

Papež kázal o Janu Křtiteli jakožto aktuálním vzoru křesťana

Vatikán. Křesťan nehlásá sebe sama, nýbrž Pána – zdůraznil papež František v homilii při mši ze slavnosti Narození Jana Křtitele v kapli Domu sv. Marty. Papež mluvil o posláních „největšího z proroků“, totiž připravit, rozlišit a umenšit se.

Připravit Pánův příchod, rozlišit, kdo je Pán, umenšit se, aby Pán rostl. Do těchto třech sloves papež shrnul poslání Jana Křtitele, stále aktuálního vzoru křesťana. Jan připravoval cestu Pánu, řekl František, aniž by si něco sám bral. Byl významným mužem. Lid jej vyhledával a následoval, protože Janova slova byla působivá, pronikala do srdce. Právě v tom, podotkl papež, možná spočívalo jeho pokušení, totiž myslet si, že je důležitý. Nepodlehli však. Když k němu přišli učitelé Zákona, aby se jej zeptali, zda je Mesiášem, Jan odpověděl: Jsem hlas, pouhý hlas, ale přišel jsem připravit cestu Pánu. A to je první Křtitelovo poslání, podotkl papež: Připravit lid, připravit srdce lidu na setkání s Pánem. Kdo je však Pán?

„A to je druhé Janovo poslání: rozlišit mezi tolika dobrými lidmi, kdo je Pánem. Duch mu zjevil a on měl odvahu říci: »Ten to je. On je Beránek Boží, který snímá hříchy světa.« Učedníci spatřili tohoto muže, který šel kolem, a nechali jej jít. Na druhý den se stalo totéž: »To je on. Má větší důstojnost než já.« (srov. Jan 1,30) A učedníci šli za Ním. Během přípravy říkal Jan: »Přijde za mnou«. Při rozlišení, kterým dovedl určit a ukázat Pána, říká: »Je přede mnou«.“

Třetím Janovým posláním, pokračoval papež, bylo umenšovat se. Od té chvíle, poznamenal František, „se jeho život začal snižovat, umenšovat, aby rostl Pán, a to až k vlastnímu zániku. „On musí růst, já však se menšit“ (Jan 3,30). Za mnou, přede mnou a daleko ode mne...

„To byla Janova nejobtížnější etapa, protože Pán vystupoval stylem, který si Jan nepředstavoval. A to až do té míry, že ve vězení, kde se tehdy nacházel, trpěl nejenom temnotou cely, ale temnotou ve svém srdci. Říkal si: »Je to on? Nespletl jsem se? Vždyť Mesiášův styl je takový přístupný...Není to jasné«. Ale poněvadž byl Jan mužem Božím, požádal svoje učedníky, aby šli za Ním a zeptali se Je: »Jsi to opravdu Ty anebo máme čekat jiného?« (srov. Mt 11,3).“

„Janovo ponížení – konstatoval dále papež – je dvojitý. Byl ponížen smrtí, jež byla cenou za jeden rozmar, ale také temnotou duše. Jan, který dovedl Ježíše očekávat a rozlišit, vidí teď Ježíše daleko. Onen příslib se vzdálil – zdůraznil papež – a on skončil osamocen. Ve tmě a pokoření. Zůstává sám. Tolik se umenšil, aby Pán rostl. Jan - dodal papež - hledí na Pána, který je daleko. Je ponížen, ale v srdci má pokoj.“

„Tři posláni v jediném člověku: připravit, rozlišit, nechat růst Pána a umenšovat se. Je krásné takto nahlížet také dnešní posláni křesťana. Křesťan nehlasá sebe sama, nýbrž druhého, připravuje cestu Pánu. Křesťan musí umět rozlišovat, musí vědět jako rozlišit pravdu od toho, co se pravdou zdá, ale není jí. Být člověkem rozlišování. A křesťan musí být člověkem, který se umí snižovat, aby Pán rostl v srdci a v duši druhých.“

Generální audience

25.6.2014

Církev: příslušnost k Božímu lidu

Dobrý den, drazí bratři a sestry,

V první katechezi o církvi jsme minulou středu začali od iniciativy Boha, který se rozhodl vytvořit lid nesoucí Jeho požehnání všem národům země. Začíná u Abrahama a potom s velkou trpělivostí, které má Bůh velmi mnoho, připravuje tento lid Starou smlouvu, až z něj v Ježíši Kristu učiní znamení a nástroj jednoty lidí mezi sebou i s Bohem (srov. *Lumen gentium*, 1). Dnes se budeme zabývat tím, jaký význam má pro křesťana *příslušnost* k tomuto lidu. Budeme mluvit o příslušnosti k církvi.

1. Nejsme izolováni a nejsme křesťané z titulu jednotlivce, každý na svůj vlastní účet. Nikoli. *Naší křesťanskou identitou je příslušnost!* Jsme křesťané, protože patříme k církvi. Je to jako příjmení. Pokud jméno zní „jsem křesťan“, příjmením je „patřím k církvi“. Je krásné vnímat, jak je tato příslušnost vyjádřena také ve jménu, které Bůh připisuje sobě samému. V odpovědi, kterou dává Mojžíšovi v nádherné epizodě s „hořícím keřem“ (srov. *Ex 3,15*), se totiž definuje jako *Bůh otců*. Neříká: Já jsem všemohoucí, nýbrž *Já jsem Bůh Abrahamův, Izákův a Jakubův*. Takto se Bůh zjevuje jako Bůh, který uzavřel smlouvu s našimi otci, zachovává věrnost této smlouvě a volá nás, abychom vstoupili do tohoto vztahu, který nás předchází. Tento vztah Boha s Jeho lidem předchází nás všechny, pochází z oné doby.

2. Myslíme proto nejprve s vděčností na *ty, kteří nás předešli*, a kteří nás do církve přijali. Nikdo se nestává křesťanem sám od sebe! Je toto jasné? Nikdo se nestává křesťanem sám od sebe. Křesťané nevznikají v laboratoři. Křesťan je součástí lidu, který přichází z daleka. Křesťan patří k lidu, který se jmenuje církev církev jej činí křesťanem: v den křtu a potom během katechezí atd. Nikdo se však nestane křesťanem sám od sebe. Věříme-li, umíme-li se modlit, známe-li Pána a nasloucháme-li Jeho Slovu, cítíme-li Jeho blízkost a rozpoznáme-li Jež v bratřích, pak proto, že jiní před námi žili víru a potom nám ji předali. Víru jsme *dostali* od svých otců, svých předků a oni nás víře učili. Zamysleme-li se nad tím, kolik nám drahých tváří se nám v této chvíli vybaví! Mohou to být tváře našich rodičů, kteří pro nás žádali křest, našich prarodičů nebo dalších příbuzných, kteří nás učili znamení kříže a prvním modlitbám. Já si stále pamatuji tvář řeholní sestry, která mne učila katechismus, stále se mi vybavuje. Ona je jistě v nebi, protože je svatá žena. Stále si ji pamatuji a děkuji za ni Bohu. Anebo je to tvář faráře či jiného kněze nebo sestry, katechety, kteří nám předávali obsah víry a umožnili nám růst jakožto křesťanům. Toto je církev: velká rodina, do níž jsme byli přijati a v níž se učíme žít jako věřící a učedníci Pána Ježíše.

3. Tuto cestu můžeme žít nejenom *díky* jiným lidem, ale *společně* s ostatními lidmi. V církvi neexistuje nějaké „udělej si sám“, neexistují „sóloví hráči“. Kolikrát jen papež Benedikt popisoval církev jako církevní „my“! Občas lze slyšet, jak někdo říká: Věřím v Boha, věřím v Ježíše, ale církev mne nezajímá. Kolikrát jen jsme to slyšeli? A tak to nejde. Někdo chce mít osobní, přímý a bezprostřední vztah s Ježíšem Kristem mimo společenství a prostřednictvím církve. To jsou nebezpečná a škodlivá pokušení. Jsou to, jak říkal velký Pavel VI., absurdní dichotomie. Je pravda, že kráčet společně je náročné a někdy to může být namáhavé. Může se stát, že některý bratr či nějaká sestra nám působí problém nebo nám vadí. Pán však svěřil svoje poselství spásy lidem, nám všem, svědkům. A v našich bratřích a sestřích s jejich dary a omezeními nám jde vstříc a dává se poznat. A to je

příslušnost k církvi. Pamatujte si dobře: být křesťanem znamená patřit k církvi. Jméno je křesťan, příjmením je příslušnost k církvi.

Drazí přátelé, prosíme Pána, aby nám na přímluvu Panny Marie, Matky církve, udělil milost nepodlehout nikdy pokušení myslet si, že se můžeme obejít bez druhých, bez církve, že se můžeme zachránit sami a být laboratorními křesťany. Naopak, není možné milovat Boha a nemít rád bratry, nelze milovat Boha mimo církev. Není možné být ve společenství s Bohem a nebýt v církvi. Nemůžeme být dobrými křesťany jinak než spolu se všemi, kteří se snaží následovat Pána Ježíše, tedy jako jediný lid, jediné tělo, kterým je církev.

26.6.2014

Petrův nástupce k mladým astrofyzikům: Sdílejte nabyté znalosti

Vatikán. „Galaxie nové a staré, blízké a vzdálené“. Letní papežská rezidence v Castel Gandolfu, jejíž součástí je také Vatikánská observatoř, hostí pod tímto titulem již 14. ročník letní školy mladých astronomů. Měsíčního kursu se účastní 25 studentů a doktorandů ze 22 zemí, kteří byli vybráni ze stovky kandidátů, a dva seminaristé z Itálie a Kanady. Jejich pozorování letní oblohy doprovázejí odborníci ze Spojených států amerických. Účastníky astronomického kursu a také otce jezuity, kteří Vatikánskou hvězdárnu spravují, dnes na zvláštní audienci přijal papež František.

„Když se vám podívám do tváří, zdá se mi, že obdivuji mozaiku, která sestává z národů všech koutů světa. Je správné, aby všechny národy měly přístup k bádání a vědecké formaci. Touha, aby všechny národy mohly těžit z vědeckého výzkumu, je výzvou pro každého z nás, a zejména pro vědce.“

Letní škola astrofyziky ve Vatikánské hvězdárně se má stát místem dialogu, spolupráce a vzájemné pomoci, pokračoval Petrův nástupce. Tato konkrétní, a přitom prostá iniciativa nám ukazuje, jak může být věda účinným nástrojem podporujícím pokoj a spravedlnost.

„Také z tohoto důvodu se církev zasazuje o dialog s vědou a vychází přitom ze světla, které poskytuje víra. Církev je přesvědčena, že víra může rozšířit perspektivy rozumu a obohatit je (srov. Evangelii gaudium, 238). V tomto dialogu s vědou se církev raduje z obdivuhodného vědeckého pokroku a uznává enormní potenciál, který Bůh vložil do lidské mysli (ibid., 243). Stejně jako se raduje matka a je oprávněně hrdá na syny, prospívající moudrostí, věkem a oblibou (Lk 2,52).“

Chtěl bych vás povzbudit, vyzýval dále papež, abyste nabyté znalosti o vesmíru sdíleli s obyvateli svých zemí.

„Pouze nepatrná část světové populace má přístup k těmto znalostem, které otevírají srdce a mysl významným otázkám, jež si lidstvo odjakživa klade: Odkud přicházíme? Kam směřujeme? Jaký smysl má tento vesmír se svými sta tisíci miliony galaxií?... Hledání odpovědí na tyto otázky nás připravuje na setkání se Stvořitelem, dobrým Otcem, neboť „v něm žijeme, hýbáme se a jsme“ (Sk 17,28).“

Ať vás milosrdný a všemohoucí Bůh, který „určuje počet hvězd a každou z nich nazývá jménem“ (Ž 147,4) naplní svým pokojem a žehná vám, loučil se papež František se studenty a profesory astronomie.

26.6.2014

Papež František o míru pěstovaném vícero rukama

Vatikán. Situací na Ukrajině i děním na Blízkém východě se v těchto dnech (23.-26.6.) zabývalo 87. plenární zasedání Sdružení děl na pomoc východním církvím (ROACO). O stavu řecko-katolické církve v Rumunsku a na Ukrajině a jejích evangelizačních prioritách referovali tamní biskupové a apoštolský nuncius v Kyjevě. O válce v Sýrii také letos informoval apoštolský nuncius v Damašku a ředitelka blízkovýchodní Charity. A jako každoročně byla na programu otázka katolické církve ve Svaté zemi, o níž promluvili papežský nuncius v Izraeli a apoštolský delegát pro Palestinu spolu s kustodem Svaté země. Účastníky zasedání dnes dopoledne přijal papež František. Ve své promluvě vzpoměl na pouť do Svaté země a modlitební setkání za mír na Blízkém východě.

„Olivovník, který jsme zasadili ve Vatikánských zahradách společně s konstantinopolským patriarchou, izraelským a palestinským prezidentem, odkazuje k míru, který je jistý pouze tehdy, je-li obděláván vícero rukama. Pěstitelé však nesmí zapomínat, že růst závisí na pravém Zemědělci, kterým je Bůh.“

Pravý pokoj, který nám svět nemůže dát, pochází od Ježíše Krista, upozornil papež. Navzdory těžkým ranám, které bohužel také dnes musí snášet, tento pokoj pokaždé znovu ožívá, upozornil Svatý otec a poděkoval dobrodincům východních církví: „Skutečným cílem vaší organizace je milosrdná láska. Pokud Kristovi učedníci pěstují vzájemnou lásku a jednotu, vítězí nad úporným pronásledováním z náboženských důvodů“.

„Bratři a sestry na východě spolu se svými pastýři jsou povoláni, aby jako první ze všech přispívali k pokoji. A to tím, že častokrát navzdory vší beznaději stále doufají, že zůstávají ve svém rodišti, kterým již od počátku znělo evangelium Božího Syna, jenž se stal člověkem. Kéž mohou zakusit blahoslavenství tvůrců pokoje, kteří budou nazváni Božími syny (Mt 5,8).“

Kéž by církev tyto východní bratry vždy podporovala a dodávala jim jistotu, vyzýval papež.

„Jistotu, že oheň Letnic a síla lásky mohou zastavit plameny zbraní, nenávisti a pomsty. Jejich slzy a obavy jsou také našimi, stejně jako jejich naděje je naší nadějí.“

Pokud bude naše solidarita konkrétní a účinná, jistě povzbudí mezinárodní společenství k tomu, aby bránilo práva národů a jedinců, naléhal papež František a poté se konkrétně obrátil k národům křesťanského Východu:

„Spolu s vámi vyjadřuji blízkost katolické církve zejména bratřím a sestrám v Iráku a Sýrii. Jsem duchovně nablízku Svaté zemi a Blízkému východu, ale také milované Ukrajině ve velmi těžké hodině, kterou prožívá, a Rumunsku, kterým se zabýváte ve svých jednáních.“

Papež vybízel k vydatnému úsilí ve prospěch těchto východních komunit, ale také v pomoci uprchlíkům a azylantům jmenovaných národů. Zvláště apeloval na formaci nových generací a jejich vychovatelů a v souvislosti s nadcházejícím synodem rovněž na prioritní zájem o rodinu, po vzoru nazaretské Svaté rodiny.

26.6.2014

Papež kázal o tom, proč byl lid přitahován Ježíšovým učením

Vatikán. Lid následuje Ježíše, protože v Něm rozpoznává Dobrého Pastýře – zdůraznil papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Papež varoval před těmi, kteří redukují víru na moralismus, usilují o politické osvobození anebo se paktují s mocnými.

Proč tolik lidí následovalo Ježíše? Z této otázky vycházel papež ve své homilii, v níž se zamýšlel nad vztahem lidu k Pánovu učení. Zástupy – poznamenal – následovaly Ježíše, protože žasly nad jeho učením. Jeho slova vzbuzovala v jejich srdci úžas z toho, že našly něco dobrého, velkého. Jiní také promlouvali, avšak lid neoslovovali.“ Papež pak vypočítal čtyři skupiny lidí, kteří v Ježíšově době mluvili k lidu. Nejprve farizeové, kteří – jak řekl – „dělali z úcty k Bohu a z náboženství jakousi sbírku přikázání. Z desatera přikázání, které měli, jich udělali více než tři sta a nakládali tuto tíhu na bedra lidu. Redukovali víru v živého Boha na kazuistiku.

„Máš například plnit čtvrté přikázání. Máš dát jíst svému starému otci či staré matce. »Ano, ano, ale víte, já nemohu, protože jsem dal peníze na chrám.« Tedy to neděláš? A rodiče umírají hladem! To jsou protiklady té nejkrutější kazuistiky. Lid je respektoval, protože lid je uctívá. Respektoval, avšak nenaslouchal jim. Odcházel...“

Další skupinou byli saduceové, pokračoval papež. „Ti neměli víru, ztratili víru! Dělali svoje náboženské řemeslo paktováním s mocnými: politickými a ekonomickými mocnostmi. Byli to mužové moci. Třetí skupinu tvořili revolucionáři, totiž zelóti, kteří usilovali o revoluci, aby osvobodili Izraelský lid z římské nadvlády. Lid má však zdravý rozum, pokračoval papež, a dovede rozlišit, kdy je plod zralý a kdy ne. A nenásledoval je! Čtvrtou skupinu tvořili dobří lidé, zvaní eséni. Byli to mniši, kteří zasvětili svůj život Bohu. Byli však lidu vzdálení a lid je nemohl následovat. Takové tedy byly hlasy, které k lidu přicházely - pokračoval papež - ale žádný z těchto hlasů neměl sílu zahřát srdce. Ježíš však ano! Zástupy žasly, naslouchaly Ježíšovi s vroucím srdcem. Ježíšovo poselství jim pronikalo do srdce! Ježíš - zdůraznil František - se lidu přiblížil, uzdravoval srdce lidu a chápal jeho těžkosti. Nestyděl se mluvit s hříšníky, navštěvoval je. Měl radost, těšilo jej chodit se svým lidem. A protože Ježíš je Dobrý Pastýř, ovce slyší jeho hlas a následují Ho:

„Proto lid Ježíše následoval, protože to byl Dobrý Pastýř. Nebyl ani farizejem - moralistním kazuistou, ani saducejem, který se zabíral politickými paktami s mocnými, ani partyzánem, který usiloval o politické osvobození svého lidu, ani rozjímavým mnichem z kláštera. Byl pastýřem, který mluvil jazykem lidu. Byl srozumitelný, říkal pravdu, Boží věci. Nikdy nesmlouval o Božích věcech, ale říkal je tak, že si lid Boží věci zamiloval a proto Ježíše následoval.“

„Ježíš – pokračoval papež – se nikdy lidu nevzdálil a nikdy se nevzdálil Svému Otci. Byl tolik spojen s Otcem, že s Ním byl jedno! A tím byl Ježíš lidu tak blízký. Měl autoritu a proto Ho lid následoval. Když rozjímáme o Ježíši, Dobrém Pastýři - vybídnul papež - prospěje nám, zamyslíme-li se nad tím, koho následujeme rádi:

„Koho následuji rád? Ty kteří ke mně mluví o abstraktních věcech či morální kazuistice; ty kteří se označují za lid Boží, ale nemají víru a ve všem se paktují s politickými a ekonomickými mocnostmi; ty kteří chtějí vždycky dělat podivné, destruktivní věci, takzvané osvobozující války, ale nakonec nejdou po cestách Pánových; anebo někoho rozjímavého, ale odtažitého? Koho následuji rád?“

„Kéž nás tato otázka – končil papež dnešní ranní homilii – přivede k modlitbě. Prosme Boha Otce, aby nám dal přiblížit se Ježíši, následovat Jej a žasnout nad tím, co nám říká.“

27.6.2014

Papež: Cítíme-li se silnými, nezakusíme něhu Pánovy lásky

Vatikán. Ke sdělení Otcovské lásky Bůh potřebuje, aby se člověk stal maličkým. To byla vůdčí myšlenka homilie papeže Františka při ranní mši v kapli Domu sv. Marty z dnešní slavnosti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Nečeká, ale dává, nemluví, ale jedná. Není stínu pasivity ve způsobu, jakým Stvořitel prokazuje lásku svému stvoření. Odtud začal Papež František homilii o Ježíšovu Srdci slavenému dnešní liturgií. Bůh - řekl papež – nám dává milost i radost oslavovat v Srdci Jeho Syna velké skutky Svojí lásky. Lze říci, že dnešek je svátkem Boží lásky v Ježíši Kristu, Boží lásky k nám, Boží lásky v nás“.

„Láska má dva rysy. První spočívá v tom, že spíše dává než přijímá. Za druhé: láska je spíše ve skutcích než slovech. Říkáme-li, že spíše dává než dostává, znamená to, že je sdílením. Ustavičně se sdílí. Je přijímána milovaným. A když říkáme, že je více ve slovech než skutcích, znamená to, že láska dává život, umožňuje růst.“

Avšak pro „chápání Boží lásky“, pokračoval papež, člověk potřebuje najít obrácenou dimenzi odpovídající této nezměrnosti. A tou je nepatrnost srdce. „Mojíš vysvětluje židovskému lidu, že byl vyvolen Bohem, protože byl »nejmenší mezi všemi národy«. A Ježíš v dnešním evangeliu (Mt 11,25-30) velebí Otce, že »skryl božské věci před moudrými a chytrými a zjevil je maličkým«. Bůh tedy s člověkem navazuje vztah tatínka k dítěti, hladí jej a říká mu: Já jsem s tebou“.

„Taková je Pánova něha, v Jeho lásce. Tu nám sdílí a dává sílu naší něze. Avšak cítíme-li se silnými, nikdy nezakusíme Pánovu něhu, Pánovo tak krásné pohlázení. »Neboj se, já jsem s tebou, беру tě za ruku...« Těmito slovy nám Pán umožňuje chápat onu tajemnou lásku, kterou k nám chová. A když mluví Ježíš sám o sobě, říká »jsem tichý a pokorný srdcem«. Také On, Boží Syn, se snižuje, aby přijal Otcovu lásku.“

Jiným zvláštním znamením Boží lásky je, že nás miloval jako první, řekl dále papež. „Vždycky nás předchází. Čeká na nás. Prosme Boha o milost vejít do tohoto tak tajemného světa, žasnout a spočinout v pokoji této lásky, která se nám sdílí, dává nám radost a vede nás cestou života za ruku jako dítě.“

„Když přijdeme, On už je. Když Jej hledáme, On nás hledal dříve. On je vždy před námi, čeká nás, aby nás přijal do Svého Srdce, Své lásky. A tyto dvě věci nám mohou pomoci chápat mystérium Boží lásky k nám. K vyjádření potřebuje naši maličkost, naše snížení. A také potřebuje náš úžas, když Jej hledáme. A najdeme Jej, jak nás očekává.“